

Minne av Marita

På resa till världens alla folk

I oktober i år, gick Marita Tunbjer bort i cancer. Hon var fram till våren 2006 chefredaktör för Fjärde Världen.

Från kvinnoprojekt i rhododendronskogarna i Nepal till dikter av trottoarsamerna i Stockholm – Marita Tunbjer engagerade sig för den vanliga enkla människan och dennes kamp för ett värdigt liv. I en artikel från 2001 intervjuar hon en afghansk kvinna bosatt i Sverige sedan 15 år.

- FN har lämnat Afghanistan som ett föräldralöst barn på marken, säger hon i intervjun.

Det är en mänsklig skildring av den lilla människan som en bricka i världspolitiken. Marita intresserade sig mycket för de globala världsfrågorna. Hon skrev insiktsfulla skildringar av globaliseringens inverkan och FN:s arbete för ursprungsfolken.

Hon gav sitt yttersta för att sätta sig in i de många olika ämnen som Fjärde Världen under åren tagit upp och lyckades med att fånga in hela världen i sitt arbete för Fjärde Världens tidskrift, genom egna artiklar och genom insamlat material. Hon skrev artiklar om tjuktjerna på ryska tundran och de aboriginiska folkgruppernas utveckling i det moderna samhället; hälsovård hos maorierna på Nya Zeeland och självmord bland unga "First nation" i Kanada. Hon redde ut begreppen om vilka som kan räknas som ursprungsfolk i Afrika och hur ursprungsfolk från Brasilien kan ta sig fram med sin traditionella kultur på en global arena. Vikten av ett holistiskt synsätt och att tillvarata och stödja ursprungsfolkens egna utbildningssystem skriver hon om i Fjärde Världen nr. 3/2004.

"Fram till idag har det funnits en ojämlikhet då det gäller utbildning och som bidragit till en marginalisering av olika

etniska grupper."

Fjärde Världens funktion som spridare av information om och för ursprungsfolkens sak har varit ett starkt angeläget åtagande från Maritas sida för att bidra till att dessa folk uppmärksammas.

Marita Tunbjer var sekreterare i Föreningen Fjärde Världens styrelse från 1997. Efter två år övergick hon till att bli chefredaktör för tidskriften. Hon har gjort

ett hängivet arbete som inte alltid varit så enkelt. Med en fil.kand i bagaget och mycket tålmod arbetade hon till stor del från sitt hem i Lund och pendlade upp till Stockholm periodvis. Hennes estetiska öga var stilsäkert och det gav henne stor tillfredställelse att utforma tidskriftens layout. Till läsarna gav hon möjligheten att resa till världens alla folk. Vi saknar henne och skagöravårt bästaför att arbeta vidare i hennes anda.

Anna Klint
Chefredaktör Fjärde Världen

Foto: Mats Klint

//

Vi har mycket att lära av varandra, som till exempel: Hur kan man leva ett relativt gott liv utan att förstöra haven, grundvattnet, jordarna, själva grunderna för sin existens, så som vi gör? Kan man i viss mån ersätta vår överkonsumtion med närmare sociala relationer och mer kultur och natur, som många ursprungsfolk har? Vilken sorts produktion kan man ha och ändå bevara den livsviktiga biologiska mångfalden? Det handlar inte bara om attityder, kunskaper och värderingar. Vad finns det för olika sätt för män och kvinnor, vuxna, barn och gamla att leva tillsammans? Det finns så många fler sätt än vårt eget, både avskräckande och fiffiga, inspirerande sätt. Ursprungsfolkens samhällen erbjuder en skattkammare av möjligheter att lära av, enligt min personliga uppfattning.

Marita Tunbjer intervjuad av Bo Pettersson och Helena Looft, Tidskriftsverkstan i Stockholm.